

Chambre des Représentants de Belgique

SESSION ORDINAIRE 1990-1991

3 JUILLET 1991

PROJET DE LOI

sur la fonction de police

AMENDEMENTS

N° 62 DE M. BERTOUILLE

Art. 7

Supprimer cet article.

JUSTIFICATION

C'est à la loi seule qu'il appartient de déterminer les cas et conditions dans lesquelles les services de police peuvent exceptionnellement agir d'initiative. Aucune autorité n'est compétente pour élargir, restreindre ou modifier ces cas et conditions fixées par la loi. Comme toute exception, ces cas et conditions sont de stricte interprétation.

En interférant par des « instructions générales abstraites » ou des « ordres permanents », l'autorité ou bien élargirait, restreindrait ou modifierait les principes ainsi fixés par la loi, ou bien au contraire se substituerait à la liberté d'appréciation laissée dans ce cadre par la loi aux services de police pour faire face aux situations particulières, créant la confusion dans les responsabilités.

Une fois de plus le projet tend à laisser les « autorités » envahir les compétences du pouvoir législatif et faire elles-mêmes la loi.

Voir :

- 1637 - 90 / 91 :

- N° 1 : Projet de loi.
- N° 2 à 5 : Amendements.

Belgische Kamer van Volksvertegenwoordigers

GEWONE ZITTING 1990-1991

3 JULI 1991

WETSONTWERP

op het politieambt

AMENDEMENTEN

N° 62 VAN DE HEER BERTOUILLE

Art. 7

Dit artikel weglaten.

VERANTWOORDING

De gevallen en omstandigheden waarin de politiediensten uitzonderlijk op eigen initiatief kunnen optreden, kunnen alleen bij wet worden vastgelegd. Geen enkele overheid is bevoegd om die bij de wet vastgelegde gevallen en omstandigheden te verruimen, te beperken of te wijzigen. Zoals alle uitzonderingen behoren die gevallen en omstandigheden strikt te worden geïnterpreteerd.

Met « abstracte algemene richtlijnen » of « permanente bevelen » zou de overheid de bij de wet bepaalde beginselen uitbreiden, beperken of wijzigen, ofwel zich in de plaats stellen van de onafhankelijkheid van beoordeling die krachtens de wet aan de politiediensten wordt gelaten om onder bijzondere omstandigheden op te treden, waardoor verwarring ontstaat op het stuk van de verantwoordelijkheid.

Het ontwerp biedt « de overheid » andermaal de mogelijkheid in de bevoegdheden van de wetgevende macht te treden en zelf de wet te stellen.

Zie :

- 1637 - 90 / 91 :

- N° 1 : Wetsontwerp.
- N° 2 tot 5 : Amendementen.

N° 63 DE M. BERTOUILLE

Art. 8

Remplacer cet article par la disposition suivante :

« Art. 8. — Dans le Code d'instruction criminelle il est inséré un article 10 (nouveau) rédigé comme suit :

« Art. 10. — Dans l'exécution de leurs missions, les fonctionnaires de police judiciaire sont placés sous la direction exclusive des supérieurs du service de police auquel ces fonctionnaires de police appartiennent. » »

JUSTIFICATION

Selon l'exposé des motifs, la disposition vise simplement « à étendre le principe de direction porté par l'article 43 de la loi du 2 décembre 1957 sur la gendarmerie à la police communale et à la police judiciaire près les parquets ».

La disposition ne change donc rien pour la gendarmerie puisque celle-ci se trouve déjà soumise à ce « principe de direction » en vertu de sa loi organique. Pourtant des trois pages et demi de commentaire (!) que l'exposé des motifs fait des quatre lignes de l'article 8 du projet, plus de la moitié est exclusivement consacré à la gendarmerie ! Ces considérations ne peuvent cependant motiver la disposition car le projet n'innove rien à l'égard de la gendarmerie.

La disposition paraît, par ailleurs, aussi inutile en ce qui concerne la police communale où la situation se présente très différemment de celle de la gendarmerie compte tenu du principe d'organisation hiérarchique qui caractérise cette dernière. L'article 172 de la loi communale institue déjà un chef de corps pour chaque police communale et définit ses compétences « sous l'autorité du bourgmestre ».

Il semble que ce soit précisément l'autorité du bourgmestre sur la police communale que le projet de loi cherche d'une manière générale à remettre en cause et que la présente disposition ait notamment pour résultat, sinon pour but, de permettre aux autorités dont sans doute le Ministre de l'Intérieur, d'avoir des relations directes avec les supérieurs des services de police, commissaires en chef et autres, par dessus la tête des bourgmestres.

Il convient d'ailleurs de rapprocher à cet égard la présente disposition de celle de l'article 56, alinéa 2 du projet, qui supprime le lien direct établi par l'article 172 de la nouvelle loi communale entre le bourgmestre comme chef de police communale et les missions de police administrative de cette dernière.

En 1985, lors de l'examen en commission de la chambre du projet de la loi du 11 février 1986 introduisant dans la loi communale l'article 155 qui est devenu l'article 172 en question, le Ministre de l'Intérieur de l'époque qui venait d'échouer dans sa tentative de supprimer le qualificatif « communale » pour la désignation de la « police communale », avait dû convenir avec la majorité écrasante de la commission que « le bourgmestre doit rester le premier responsable » de cette police. On paraît ne pas avoir renoncé à l'objectif poursuivi depuis des années, sous tous les Ministres de l'Intérieur successifs, de retirer aux bourgmestres l'autorité sur la police communale pour sans doute, à court terme, y substituer celle directe du Ministre de

N° 63 VAN DE HEER BERTOUILLE

Art. 8

Dit artikel vervangen door de volgende bepaling :

« Art. 8. — In het Wetboek van Strafvordering wordt een (nieuw) artikel 10 ingevoegd, dat luidt als volgt :

« Art. 10. — Bij het vervullen van hun opdrachten staan de politieambtenaren uitsluitend onder de leiding van de meerderen van de politiedienst waartoe deze politieambtenaren behoren. » »

VERANTWOORDING

Volgens de memorie van toelichting beoogt de bepaling slechts « de uitbreiding van het principe inzake leiding dat vervat is in artikel 43 van de wet van 2 december 1957 op de rijkswacht, tot de gemeentepolitie en de gerechtelijke politie bij de parketten ».

Met de bepaling wordt voor de rijkswacht dus niets gewijzigd aangezien voor haar reeds het « principe inzake leiding » geldt krachtens haar organieke wet. Toch heeft van de drie en een halve bladzijde commentaar (!) die in de memorie van toelichting aan de vier regeltjes van artikel 8 van het ontwerp is besteed, meer dan de helft uitsluitend op de rijkswacht betrekking ! Nochtans kunnen die bedenkingen de bepaling niet rechtvaardigen want het ontwerp brengt niets nieuws voor de rijkswacht.

De bepaling lijkt anderzijds ook nutteloos voor de gemeentepolitie waar de toestand in grote mate verschilt van de rijkswacht met haar kenmerkende hiërarchische organisatie. Artikel 172 van de gemeentewet voorziet al in een korpsoverste voor elk gemeentelijk politiekorps en bepaalt diens bevoegdheden « onder het gezag van de burgemeester ».

Nu lijkt het ontwerp juist het gezag van de burgemeester over de gemeentepolitie op de korrel te nemen en deze bepaling zou, zo al niet de bedoeling, dan toch onder meer tot resultaat hebben dat de overheid, en met name de Minister van Binnenlandse Zaken, zich over het hoofd van de burgemeesters heen rechtstreeks tot de meerderen van de politiediensten kan wenden.

Deze bepaling dient trouwens in verband te worden gebracht met artikel 56, tweede lid, van het ontwerp waarbij het rechtstreekse verband dat bij artikel 172 van de nieuwe gemeentewet is gelegd tussen de burgemeester als hoofd van de gemeentepolitie en de administratieve politieopdrachten van deze laatste, ongedaan wordt gemaakt.

In 1985, bij de behandeling in de Kamercommissie van het ontwerp van de wet van 11 februari 1986 waarbij in de gemeentewet artikel 155 werd ingevoerd, dat het betrokken artikel 172 is geworden, moest de toenmalige Minister van Binnenlandse Zaken, die pas gesaald had in zijn poging om in de aanduiding « gemeentepolitie » het voorvoegsel « gemeente » te doen vervallen, met de verpletterende meerderheid van de commissie aanvaarden dat de burgemeester het verantwoordelijke hoofd van de gemeentepolitie blijft. Er blijkt niet te zijn afgezien van het sinds jaren, onder alle elkaar opvolgende Ministers van Binnenlandse Zaken nagestreefde doel om het gezag over de gemeentepolitie aan de burgemeesters te onttrekken ten einde het op

l'Intérieur. Graduellement on sape donc tout ce qui fait obstacle à cette transformation progressive.

*
* *

Il ressort encore du commentaire de l'article que la disposition intéresserait quasi exclusivement, sinon exclusivement, l'exercice des missions de police judiciaire et plus précisément les subordinations à leur hiérarchie organique des officiers de police judiciaires auxiliaires requis ou délégués par les magistrats compétents.

Encore qu'on n'aperçoive pas très bien comment du « principe de direction » énoncé dans cette disposition, on puisse déduire la règle, fort opportune d'ailleurs, que « les officiers investis d'une compétence territoriale d'un échelon supérieur au district de gendarmerie ainsi que les officiers en service auprès du commandement général de la gendarmerie n'ont en principe aucun besoin de connaître le contenu concret du travail judiciaire des membres du personnel de la gendarmerie des échelons inférieurs » (dixit le commentaire de l'exposé de motifs), règle à inscrire plus explicitement dans la loi sur la gendarmerie, il conviendrait d'insérer la disposition de l'article 8 en projet dans le Code d'instruction criminelle au Chapitre I^e « De la police judiciaire ». Elle s'appliquerait alors à tous les fonctionnaires de police judiciaire à quelque service de police (gendarmerie, police communale ou police judiciaire près les parquets) auxquels ils appartiennent. C'est ce que fait l'amendement n° 63 subsidiairement à l'amendement n° 62 qui en deviendrait évidemment superflu.

N° 64 DE M. BERTOUILLE

Art. 8

Remplacer cet article par la disposition suivante :

« Art. 8 — 1e. Dans la nouvelle loi communale, au Chapitre II du Titre IV, il est inséré, avant la section 1re, qui devient la section 1^{re}bis, une section 1^{re}(nouvelle) intitulée « Des missions de la police en général » et formée d'un article 171bis libellé comme suit :

« Art. 171bis. — Dans l'exécution de leurs missions, les membres de la police communale sont placés sous la direction exclusive des supérieurs du service de police auquel ils appartiennent. »

2e. — Dans la loi du 7 avril 1919 instituant des officiers et agents judiciaires près les parquets, à l'article 8 modifié par la loi du 21 août 1948, article 8, 2e, il est ajouté un cinquième alinéa (nouveau) libellé comme suit :

« Dans l'exécution de leurs missions, les officiers et agents judiciaires sont placés sous la direction exclusive des supérieurs du service de police judiciaire auquel ils appartiennent. »

JUSTIFICATION

Quant à la police judiciaire près les parquets, le danger est grand malgré les commentaires de l'exposé des motifs,

korte termijn rechtstreeks door dat van de Minister van Binnenlandse Zaken te vervangen. Al wat die gelcidelijke overgang in de weg staat, wordt stuk voor stuk opgeruimd.

*
* *

Uit de commentaar bij het artikel blijkt voorts dat de bepaling vrijwel uitsluitend van belang is voor de uitoefening van de taken van gerechtelijke politie en meer in het bijzonder de ondergeschiktheid van de door de bevoegde magistraten opgevorderde of gedelegeerde hulpofficieren van de gerechtelijke politie aan hun organieke meerderen.

Overigens is niet erg duidelijk hoe uit het in die bepaling vermelde « principe inzake leiding » de wel zeer opportune regel kan worden afgeleid dat « de officieren die bekleed zijn met een territoriale bevoegdheid van een hoger niveau dan het rijkswachtdistrict, alsook de officieren die in dienst zijn bij het algemeen commando van de rijkswacht, in principe helemaal niet de concrete inhoud hoeven te kennen van het gerechtelijke werk van de personeelsleden van de rijkswacht van de lagere niveaus » (zoals het in de commentaar van de memorie van toelichting heet), welke regel meer uitdrukkelijk in de wet op de rijkswacht op te nemen is. De bepaling van artikel 8 van het ontwerp zou moeten worden ingevoegd in het Wetboek van Strafverordening, in Hoofdstuk I over de gerechtelijke politie. Zij zou dan toepaselijk zijn op alle ambtenaren van de gerechtelijke politie, tot welke politiedienst (rijkswacht, gemeentepolitie of gerechtelijke politie bij de parketten) zij ook behoren. Dat wordt met amendement n° 63 beoogd, in bijkomende orde op amendement n° 62 dat dan uiteraard overbodig wordt.

N° 64 VAN DE HEER BERTOUILLE

Art. 8

Dit artikel vervangen door de volgende bepaling :

« Art. 8. — 1^e. In Hoofdstuk II van Titel IV van de nieuwe gemeentewet wordt vóór afdeling 1, die afdeling 1bis wordt, een (nieuwe) afdeling 1 ingevoegd met als titel « Opdrachten van de politie in het algemeen » en bestaande uit een artikel 171bis dat luidt als volgt :

« Art. 171bis. — Bij het vervullen van hun opdrachten staan de leden van de gemeentepolitie uitsluitend onder de leiding van de meerderen van de politiedienst waartoe zij behoren ».

2^e — In de wet van 7 april 1919 tot instelling van rechterlijke officieren en agenten bij de parketten wordt in het bij artikel 8, 2^e, van de wet van 21 augustus 1948 gewijzigde artikel 8 een (nieuw) vijfde lid toegevoegd, dat luidt als volgt :

« Bij het vervullen van hun opdrachten staan de gerechtelijke officieren en ambtenaren uitsluitend onder de leiding van de meerderen van de gerechtelijke politiedienst waartoe zij behoren ».

VERANTWOORDING

Voor de gerechtelijke politie bij de parketten is, ondanks de commentaar in de memorie van toelichting, het gevaar

que la disposition ne vienne entraver les relations directes entre le procureur ou le juge d'instruction et les officiers judiciaires requis, délégués ou agissant d'initiative dans le cadre d'une enquête déterminée.

N° 65 DE M. BERTOUILLE

Art. 10

Faire précéder le § 1er, par un § 1^{er}(nouveau) libellé comme suit :

« § 1er. Les bourgmestres des communes d'un même canton judiciaire ou, sur leur décision, de plusieurs cantons judiciaires voisins, se concertent en permanence, notamment par des conférences présidées par leur doyen d'âge, afin de promouvoir la collaboration entre les polices communales concernées, dans le respect de l'autonomie communale. Ils peuvent notamment établir des services de patrouille ou de permanence communs aux polices des communes qui l'acceptent. »

JUSTIFICATION

La première concertation à prévoir est celle entre polices de communes voisines représentées par leurs bourgmestres.

Le canton judiciaire paraît une circonscription territoriale de taille adéquate pour cette concertation de base. Toutefois, il se peut que, notamment dans les zones urbaines le canton soit une base trop étroite. Les bourgmestres intéressés sont les mieux placés pour en juger.

La plus grande liberté est laissée aux bourgmestres pour mettre en oeuvre cette concertation permanente. Les conférences périodiques ne sont qu'un des modes de concertation. Rien ne leur interdit de prévoir des réunions techniques au niveau des chefs des corps communaux de police.

L'établissement de services intercommunaux de patrouille ou de permanence ne peut être imposé aux communes qui préfèrent assurer elles-mêmes ces services.

L'amendement vise à concilier l'autonomie communale et la collaboration intercommunale en matière de police. Cette conception de la concertation est plus conforme à nos traditions démocratiques qu'une intervention autoritaire gouvernementale ou autre.

N° 66 DE M. BERTOUILLE

Art. 10

A) Au § 1er, premier alinéa :

1° insérer avant les mots « les bourgmestres », les mots « le gouverneur de la province »;

2° remplacer les mots « les chefs de la gendarmerie » par les mots « le commandant du district de gendarmerie ou, si l'arrondissement ressortit territorialement à plusieurs districts, le commandant du groupe territorial de gendarmerie »;

groot dat de bepaling de rechtstreekse betrekkingen tussen de procureur of de onderzoeksrechter en de opgevoerde, gedelegeerde of op eigen initiatief in het raam van een welbepaald onderzoek optredende gerechtelijke officieren gaan hinderen.

N° 65 VAN DE HEER BERTOUILLE

Art. 10

Aan § 1 een (nieuwe) § 1 doen voorafgaan, die luidt als volgt :

« § 1. De burgemeesters van een zelfde gerechtelijk kanton of, wanneer zij daartoe beslissen, van verscheidene naburige gerechtelijke kantons, plegen permanent overleg, onder meer met door hun oudste collega voorgezeten besprekingen, ter bevordering van de samenwerking onder de betrokken gemeentelijke politiekorpsen, met eerbiediging van de gemeentelijke autonomie. Zij kunnen onder meer voor de politiekorpsen van gemeenten die het aanvaarden gemeenschappelijke patrouille- of wachtdiensten organiseren. »

VERANTWOORDING

Het eerste overleg waaraan dient te worden gedacht is dat onder de politiekorpsen van door hun burgemeesters vertegenwoordigde aan elkaar palende gemeenten.

Het gerechtelijk kanton lijkt een gebied te zijn met een voor dat basisoverleg passende omvang. Met name voor stedelijke gebieden kan een kanton echter een te enge basis zijn. De betrokken burgemeesters kunnen daarover het best oordelen.

Aan de burgemeesters wordt de grootst mogelijke vrijheid gelaten om dat permanent overleg in praktijk te brengen. Periodieke besprekingen zijn slechts één manier van overleg. Niets belet hen te denken aan technische vergaderingen van de hoofden van de gemeentelijke politiekorpsen.

Intergemeentelijke patrouille- of wachtdiensten kunnen niet worden opgelegd aan gemeenten die verkiezen zelf voor die diensten te zorgen.

Het amendement beoogt in politieaangelegenheden gemeentelijke autonomie met intergemeentelijke samenwerking te verenigen. Die idee van overleg strookt beter met onze democratische tradities dan autoritaire regerings- of andere bemoeiingen.

N° 66 VAN DE HEER BERTOUILLE

Art. 10

A) In § 1, eerste lid :

1° vóór de woorden « de burgemeesters », de woorden « de provinciegouverneur, » invoegen;

2° de woorden « de oversten van de rijkswacht » vervangen door de woorden « de districtscommandant van de rijkswacht of, wanneer het arrondissement territoriaal onder verscheidene districten valt, de commandant van de territoriale rijkswachtgroep »;

3° supprimer les mots « de la police communale et de la police judiciaire près les parquets »;

4° remplacer le mot « systématique » par le mots « permanente ».

B) Au même paragraphe, compléter le deuxième alinéa par les mots : « *Ils sont toujours résiliables* ».

JUSTIFICATION

Du 1° :

Le Conseil d'Etat relève la contradiction entre les affirmations du commentaire de l'article sur le rôle essentielle des autorités provinciales en matière de fixation, détermination et exercice de la police administrative et leur non représentation dans la concertation prévue au paragraphe 1er.

En ne donnant pas suite à cette observation, le projet laisse supposer que ce rôle des autorités provinciales s'exerce uniquement à la concertation au niveau de la province. Il y a pourtant intérêt à donner la possibilité à l'autorité administrative représentant le pouvoir central de s'exprimer également dans la concertation au niveau de l'arrondissement à laquelle la présence des bourgmestres donnera un caractère plus concret et direct. Le gouverneur s'y fera sans doute représenter par un des commissaires d'arrondissement qu'il est préférable de ne pas identifier dans la loi compte tenu de l'évolution du rôle des arrondissements administratifs et de leur non coïncidence de leurs limites des arrondissements judiciaires, bases territoriales de la concertation.

Du 2° :

Le Conseil d'Etat observe également l'opportunité d'identifier chacun des chefs de la gendarmerie que la loi désigne comme parties à la concertation. Le commentaire de l'article s'en remet aux mesures d'exécution.

S'agissant, autant que pour les bourgmestres et le procureur du Roi, de désignations « ex officio », il n'y a pas de raison de ne pas identifier ces chefs dans la loi. Le district comme le groupe territorial étant des circonscriptions établies par la loi, même si leurs ressorts sont fixés par le Roi, il n'y a pas d'inconvénient à s'y référer dans le texte.

Du 3° :

Les chefs de la police communale (des polices communales!) n'ont pas à être directement parties à la concertation à côté et sur le même pied que les bourgmestres même si ceux-ci restent libres de se faire représenter par eux et que les chefs de corps de police communaux sont leurs conseillers techniques naturels.

Ici encore le projet traduit sa tendance centralisatrice à passer par dessus la tête des autorités de police communales pour traiter directement avec les corps de police locaux.

La justification de l'amendement vaut « *mutatis mutandis* » pour les chefs de la police judiciaires près les parquets qui n'ont pas à participer à la concertation sur le même pied que le chef du parquet, encore que celui-ci ou le substitut qui le représente devrait naturellement se faire assister techniquement par des officiers judiciaires.

3° de woorden « de gemeentepolitie en de gerechtelijke politie bij de parketten » **weglaten**;

4° de woorden « op systematische wijze » **vervangen door het woord** « permanent ».

B) In dezelfde paragraaf 1, het tweede lid aanvullen met de woorden : « *Zij kunnen steeds worden opgezegd* ».

VERANTWOORDING

Van het 1° :

De Raad van State wijst op de tegenstrijdigheid tussen de commentaar op het artikel over de wezenlijke rol van de provincieoverheid bij het vastleggen, het bepalen en het uitvoeren van de administratieve en gerechtelijke politie en het feit dat die overheid niet vertegenwoordigd is in het in § 1 bedoelde overleg.

Door aan die opmerking geen gevolg te geven wordt in het ontwerp te verstaan gegeven dat de rol van de provincieoverheid beperkt blijft tot het overleg op het vlak van de provincie. Het is nochtans van belang dat aan de administratieve overheid die het centrale gezag vertegenwoordigt, de mogelijkheid wordt geboden om zich ook uit te spreken in het overleg op arrondissementeel vlak waaraan de aanwezigheid van de burgemeesters een concreter en directer karakter zal geven. De gouverneur zal zich daar ongetwijfeld doen vertegenwoordigen door een arrondissementscommissaris die echter beter niet in de wet wordt genoemd gezien de ontwikkeling in de rol van de administratieve arrondissementen en het feit dat de grenzen daarvan niet samenvallen met die van de gerechtelijke arrondissementen, die de territoriale basis zijn voor het overleg.

Van het 2° :

De Raad van State merkt ook op dat het beter is elk van de rijkswachtoversten die in de wet als partij bij het overleg worden genoemd, nader te bepalen. In de commentaar bij het artikel wordt dat aan de uitvoeringsmaatregelen overgelaten.

Aangezien het voor de burgemeesters net als voor de procureur des Konings om « *ambtshalve* » aanwijzingen gaat, is er geen reden om die oversten niet in de wet te noemen. Het district is net als de territoriale groep een bij wet vastgelegd rechtsgebied, ook al zijn hun bevoegdheden door de Koning bepaald, zodat er zonder bezwaar in de tekst naar kan worden verwezen.

Van het 3° :

De hoofden van de gemeentepolitie (van de gemeentelijke politiekorpsen!) hoeven bij het overleg geen rechtstreekse partij te zijn naast en op dezelfde voet als de burgemeesters, zelfs al blijven dezen vrij om zich door hen te doen vertegenwoordigen en al zijn de hoofden van de gemeentelijke politiekorpsen hun voor de hand liggende technische raadgevers.

Ook hier blijkt uit het ontwerp de neiging tot centralisatie en om over het hoofd van de overheid van de gemeentepolitie heen rechtstreeks met de plaatselijke politiekorpsen te gaan handelen.

De verantwoording van het amendement geldt « *mutatis mutandis* » voor de hoofden van de gerechtelijke politie bij de parketten die niet aan het overleg hebben deel te nemen op dezelfde voet als het hoofd van het parket, hoewel deze of de substituut die hem vertegenwoordigt zich uiteraard technisch zou moeten doen bijstaan door gerechtelijke officieren.

L'expression du commentaire de concertation « pentagonale » est impropre car il n'y a pas cinq angles dans la concertation mais trois parties : les polices communales représentées dans le chef de leurs autorités, les bourgmestres, la police judiciaire près le parquet représentée par le chef du parquet et la gendarmerie représentée par son chef territorial. A suivre l'amendement (1°) s'y ajouterait une quatrième partie : l'autorité provinciale.

Du 4° :

Le commentaire de l'article n'explique pas la raison de ne pas suivre la suggestion terminologique du Conseil d'Etat. Derrière la simple sémantique il peut y avoir une intention qui est plus qu'une nuance : « systématique » implique méthode organisée et pourrait justifier que le Roi, en vertu du § 3, n'impose un « système » contraignant de coordination et de collaboration et non la seule concertation permanente.

Du B) :

S'il est évident que les parties au protocole ne peuvent s'engager au delà de leurs compétences respectives, il doit être clairement exprimé qu'elles ne peuvent par voie du protocole se désaïsir ou modifier de façon structurelle la répartition des compétences et responsabilités établie par les lois particulières pour les « fédérer » de manière définitive. La concertation doit conserver un caractère conjoncturel.

N°67 DE M. BERTOUILLE

Art. 10

1° Au § 2 remplacer la première phrase par ce qui suit :

« Une concertation similaire est organisée dans chaque province entre le gouverneur de la province, le procureur général et le commandant du groupe territorial de gendarmerie ou le commandant de la région de gendarmerie si la province ressortit à plusieurs groupes territoriaux, ou leur représentant. »

2° Ajouter un deuxième alinéa libellé comme suit :

« Les avis et recommandations formulés au niveau de la concertation provinciale sont adressés pour information aux organes de concertation constitués dans les arrondissements et aux autorités nationales. »

JUSTIFICATION

Du 1° :

L'opportunité d'identifier dans la loi elle-même les parties de la concertation se justifie par les mêmes raisons que celles exposées pour la concertation au niveau de l'arrondissement.

Du 2° :

Le Conseil d'Etat rappelle l'intention affirmée dans le commentaire de l'article mais non reproduite dans le texte. Il convient de souligner le caractère non normatif de ces avis et recommandations notamment pour les parties re-

De uitdrukking « vijfhoeksoverleg » in de commentaar gaat niet op want er zijn niet vijf maar slechts drie partijen bij het overleg betrokken : de gemeentelijke politiekorpsen, vertegenwoordigd door hun overheid, de burgemeesters, dan de gerechtelijke politie bij het parket, vertegenwoordigd door het hoofd van het parket, en ten slotte de rijkswacht, vertegenwoordigd door haar territoriale overste. Als het amendement (1°) wordt gevolgd, zou daar een vierde partij bijkomen : de provincieoverheid.

Van het 4° :

In de commentaar bij 'ct artikel wordt niet gezegd waarom aan het terminologische voorstel van de Raad van State geen gevolg is gegeven. Achter de eenvoudige semantiek kan een bedoeling schuilgaan die meer is dan zo maar een nuance : « systematisch » onderstelt een georganiseerde methode en kan verantwoorden dat de Koning op grond van § 3 een dwingend « systeem » van coördinatie en samenwerking oplegt, en niet alleen permanent overleg.

Van B) :

De bij het protocol betrokken partijen kunnen zich uiteraard niet verder verbinden dan hun onderscheiden bevoegdheden, maar er dient duidelijk te worden gezegd dat zij via het protocol geen afstand kunnen doen van of structurele wijzigingen kunnen brengen in de verdeling van de bij de bijzondere wetten vastgelegde bevoegdheden en verantwoordelijkheden om deze definitief te « federeren ». Het overleg moet zijn conjunctureel karakter behouden.

N°67 VAN DE HEER BERTOUILLE

Art. 10

1° In § 2, de eerste volzin vervangen door hetgeen volgt :

« Een soortgelijk overleg wordt in elke provincie georganiseerd tussen de provinciegouverneur, de procureur-generaal en de commandant van de territoriale rijkswachtgroep of de gebiedscommandant van de rijkswacht wanneer de provincie onder verscheidene territoriale groepen valt, of hun vertegenwoordiger. »

2° Een tweede lid toevoegen dat luidt als volgt :

« De op het vlak van het provinciaal overleg uitgebrachte adviezen en aanbevelingen worden ter kennisgeving aan de in de arrondissementen gevormde overlegorganen en aan de nationale overheid overgezonden. »

VERANTWOORDING

Van het 1° :

Voor de nadere omschrijving van de bij het overleg betrokken partijen in de wet zelf geldt dezelfde rechtvaardiging als die welke voor het overleg op het vlak van de arrondissementen is uiteengezet.

Van het 2° :

De Raad van State verwijst naar de in de commentaar bij het artikel vermelde maar niet in de tekst opgenomen bedoeling. Er dient gewezen op het niet-normatieve karakter van die adviezen en aanbevelingen, onder meer voor de

présentées dans les concertations au niveau de l'arrondissement.

N° 68 DE M. BERTOUILLE

Art. 10

Supprimer le § 4.

JUSTIFICATION

Le paragraphe n'a pas été soumis à l'avis du Conseil d'Etat mais a été ajouté après celui-ci. Les seuls ajouts admissibles sont ceux qui ont précisément pour objet de satisfaire à une observation du Conseil d'Etat.

La Chambre n'est pas légalement saisie de la disposition et ne peut l'examiner. Si le Gouvernement ne la retire pas du projet, la Chambre doit supprimer la disposition sans débattre du fond. Agir autrement serait avaliser un procédé illégal et en encourager la répétition.

Rien n'empêche un membre de la Chambre de déposer un amendement introduisant une disposition identique, après que le paragraphe aura été retiré ou supprimé.

Le projet tient l'avis du Conseil d'Etat pour si négligeable que l'exposé des motifs ne donne même pas une tentative de justification à s'en être passé.

A. BERTOUILLE

N° 69 DE MM. PIVIN ET BERTOUILLE

Art. 9

Entre les mots « ainsi que » et les mots « la gestion », insérer les mots « de coordonner ».

N° 70 DE MM. PIVIN ET BERTOUILLE

Art. 9

Remplacer cet article par la disposition suivante :

« Art. 9. — *Les Ministres de la Justice et de l'Intérieur sont chargés de coordonner la politique en matière de police ainsi que de coordonner la gestion de la gendarmerie, de la police judiciaire près les parquets et de la police communale moyennant le respect des prérogatives des autorités compétentes.* »

JUSTIFICATION

Le but avancé du présent projet de loi est de mettre en œuvre une politique cohérente et coordonnée de la fonction de police. Il ne faut cependant pas que cet objectif aille à l'encontre du principe de l'autonomie communale et donc

bij het overleg op arrondissementeel vlak vertegenwoordigde partijen.

N° 68 VAN DE HEER BERTOUILLE

Art. 10

Paragraaf 4 weglaten.

VERANTWOORDING

Die paragraaf is niet voor advies aan de Raad van State voorgelegd, maar is later aan het artikel toegevoegd. Aanvaardbaar zijn alleen toevoegingen waarmee juist op een opmerking van de Raad van State wordt ingegaan.

De bepaling is niet op een wettelijke manier voorgelegd aan de Kamer, die ze dan ook niet kan behandelen. Als de Regering de paragraaf niet intrekt, dan moet de Kamer de bepaling schrappen zonder ze grondig te bespreken. Anders zouden wij een onwettige handelwijze goedkeuren en herhaling daarvan aanmoedigen.

Niets belet een lid van de Kamer een amendement in te dienen waarbij een gelijkluidende bepaling wordt ingevoegd, nadat de paragraaf is ingetrokken of geschrapt.

Het advies van de Raad van State wordt in het ontwerp zo onbelangrijk geacht dat in de memorie van toelichting zelfs geen poging is gedaan om te verklaren waarom er geen rekening mee is gehouden.

N° 69 VAN DE HEREN PIVIN EN BERTOUILLE

Art. 9

Tussen het woord « alsook » en de woorden « van het beheer », de woorden « met de coördinatie » invoegen.

N° 70 VAN DE HEREN PIVIN EN BERTOUILLE

Art. 9

Dit artikel vervangen door de volgende bepaling :

« Art. 9. — *De Ministers van Justitie en van Binnenlandse Zaken zijn belast met de coördinatie van het politiebeleid alsook met de coördinatie van het beheer van de rijkswacht, van de gerechtelijke politie bij de parketten en van de gemeentepolitie, mits de prerogatieven van de bevoegde overheden in acht worden genomen.* »

VERANTWOORDING

Dit wetsontwerp wil tot een coherent en gecoördineerd beleid van het politieambt te komen. Deze doelstelling mag het beginsel van de gemeentelijke autonomie evenwel niet op de helling zetten en derhalve de aan de burgemeester

amenuise fortement les compétences reconnues au Bourgmestre en matière de police communale.

Il faut en effet éviter que sous le couvert d'une meilleure efficacité des services de police les Ministres n'acquièrent un large pouvoir balayant les prérogatives des responsables communaux prévues dans la loi communale et dans le présent projet de loi.

N° 71 DE MM. BERTOUILLE ET PIVIN

Art. 9

Compléter cet article par ce qui suit :

« *dans le respect des pouvoirs de tutelle régionales* ».

A. BERTOUILLE
J. PIVIN

N° 72 DE MM. BERTOUILLE, PIVIN, M. HARMEGNIES, VANHORENBEEK, PEETERS, F. BOSMANS ET J.-P. DETREMMERIE

Art. 9

Remplacer cet article par la disposition suivante :

« Art. 9. — *Dans le respect des prérogatives des autorités compétentes, les Ministres de la Justice et de l'Intérieur sont chargés de coordonner la politique générale en matière de police ainsi que de coordonner la gestion de la gendarmerie, de la police judiciaire près les parquets et de la police communale.* »

A. BERTOUILLE
J. PIVIN
M. HARMEGNIES
L. VANHORENBEEK
F. BOSMANS
L. PEETERS
J.-P. DETREMMERIE

N° 73 DU GOUVERNEMENT

Art. 4

Compléter cet article par un second alinéa libellé comme suit :

« *Par arrêté délibéré en Conseil des Ministres le Roi peut attribuer la qualité d'officier de police administrative aux fonctionnaires de police revêtus de la qualité d'officier de police judiciaire, auxiliaire du procureur du Roi qui assurent la direction des services d'intervention permanents qu'il détermine, pendant l'exécution de cette fonction.* »

toegekende bevoegdheden inzake gemeentepolitie niet reduceren.

Men moet voorkomen dat de Ministers onder het voorwendsel van meer doeltreffende politiediensten een ruime bevoegdheid krijgen die een punt zet achter de in de gemeentewet en in dit wetsontwerp bepaalde prerogatieven van de gemeentelijke bewindslieden.

N° 71 VAN DE HEREN BERTOUILLE EN PIVIN

Art. 9

Dit artikel aanvullen met wat volgt :

« *met inachtneming van de gewestelijke toezicht-houdende overheden* ».

N° 72 VAN DE HEER BERTOUILLE c.s.

Art. 9

Dit artikel vervangen door de volgende bepaling :

« Art. 9. — *Mits de prerogatieven van de bevoegde overheden in acht worden genomen, zijn de Ministers van Justitie en van Binnenlandse Zaken belast met de coördinatie van het politiebeleid alsook met de coördinatie van het beheer van de rijkswacht, van de gerechtelijke politie bij de parketten en van de gemeentepolitie.* »

N° 73 VAN DE REGERING

Art. 4

Dit artikel aanvullen met een tweede lid luidend als volgt :

« *Bij in Ministerraad overlegd koninklijk besluit kan de Koning aan de politieambtenaren bekleed met de hoedanigheid van officier van gerechtelijke politie, hulpofficier van de procureur des Konings, die de leiding van de door hem bepaalde permanente interventiediensten uitoefenen, de hoedanigheid van officier van bestuurlijke politie toe kennen tijdens de uitvoering van die functie.* »

N° 74 DU GOUVERNEMENT

Art. 5

Remplacer le premier alinéa par ce qui suit :
« Pour l'exercice des missions de police administrative, les services de police sont soumis aux autorités administratives, dont elles relèvent conformément à la loi. »

Le Ministre de l'Intérieur,

L. TOBBCA

N° 74 VAN DE REGERING

Art. 5

Het eerste lid vervangen door wat volgt :

« Voor het vervullen van de opdrachten van bestuurlijke politie staan de politiediensten onder het gezag van de bestuurlijke overheden waaronder zij overeenkomstig de wet ressorteren. »

De Minister van Binnenlandse Zaken,

L. TOBBCA